

Modalități de stimulare a memoriei și a motivației pentru învățare

material realizat de profesor consilier școlar Otilia Ardelean

**„Am tot ce-mi trebuie să fac tot ce vreau
și am tot ce vreau să fac tot ce trebuie!” (D. Seracu)**

Haideți să facem !!!

Cuprins

1. **Introducere**
2. **Învățare, memorie, motivație**
3. **Factorii care influențează învățarea**
4. **Memorie si uitare**
5. **Modele de învățare**
6. **Motivație si învățare**
7. **Modalități de stimulare a memoriei si a motivației pentru învățare**
8. **Exerciții**
9. **Bibliografie**

1. INTRODUCERE

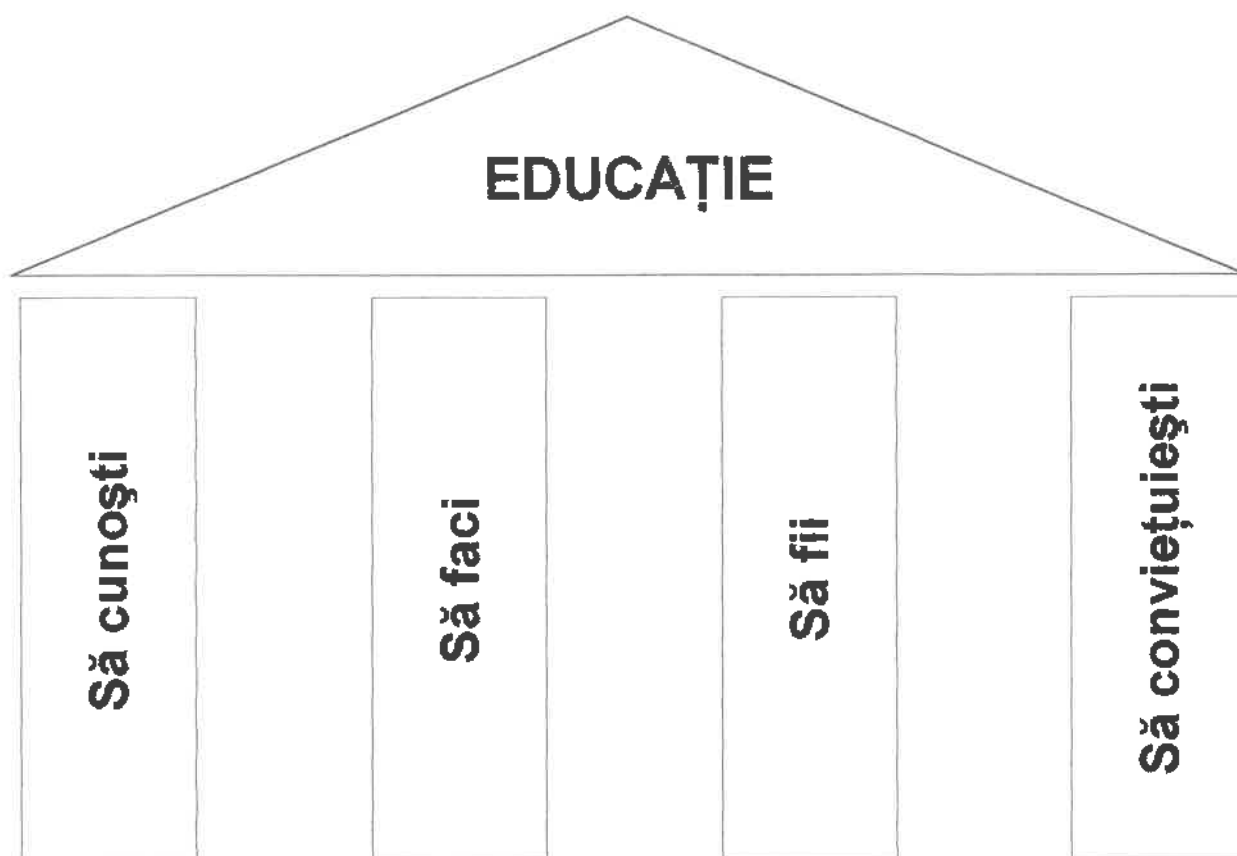
În ultima vreme fenomenul demotivării școlare s-a extins semnificativ determinând cadrele didactice să caute soluții pentru stoparea și rezolvarea lui.

Este de admirat cum, în condițiile provocărilor actuale, dascălii caută repere interioare, noi căi de mobilizare a personalității proprii și a personalității elevilor.

Ideea realizării acestui material informational a venit din dorința de a reactualiza repere privind învățarea, memoria, motivația, de le exersa și a sprijini mobilizarea personalității cadrelor didactice și a elevilor pe filiera psihopedagogică a învățării.

Să facem căutări, să continuăm să învățăm și să-l învățăm și pe alții!

2. ÎNVĂȚARE, MEMORIE, MOTIVAȚIE

Învățarea

= asimilarea activă de informații

= achiziționarea de noi operații și deprinderi

- poate fi:
 - spontană - bazată pe imitație
 - atentă - care rezultă din efectuarea unei activități
 - dirijată - este efectuată sistematic
- are scop stabilit conștient

Memoria

= întipărirea, păstrarea și reactualizarea informațiilor

= reflectă trecutul ca trecut

- reactualizarea informațiilor se realizează prin recunoaștere și reproducere

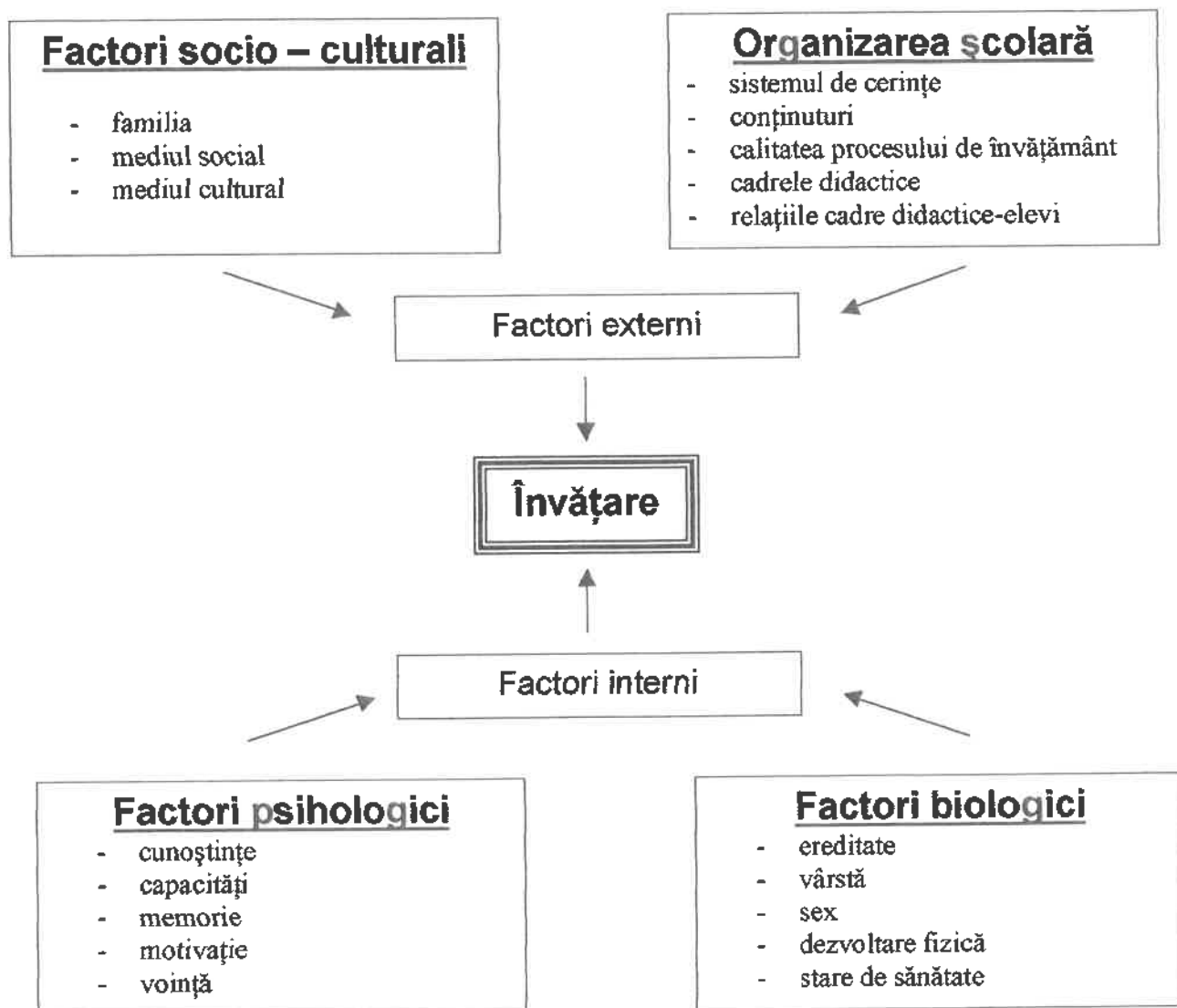
Motivația

= ansamblul motivelor unei persoane

= factor declanșator al acțiunii

MOTIVUL= o structură psihică care provoacă, orientează, inițiază și reglează acțiunea, în direcția unui scop precizat mai mult sau mai puțin.

3. FACTORI CARE INFLUENȚEAZĂ ÎNVĂȚAREA

4. MEMORIE ȘI UITARE

Formele memoriei

- individuală / colectivă (istorică)
- involuntară / voluntară
- mecanică / logică
- vizuală, auditivă, chinestezică, tactilă, gustativă
- de durată scurtă / lungă

Factori ce influențează memoria

- subiectivi (țin de subiectul ce memorează):
 - interesele, trebuințele
 - dispoziții interioare
- obiectivi (țin de materialul de memorat)
 - natura lui
 - gradul de organizare și sistematizare
 - volumul
 - noutatea
 - locul și rolul din cadrul activității

UITAREA = fenomen natural, normal

- poate fi totală / parțială / situațională

Cauze:

- nesolicitarea materialului memorat îndelungat în cadrul activității
- insuficienta consolidare în etapa memorării
- stări emoționale negative
- lipsa de interes și voința
- oboseală, surmenaj
- consum de droguri, alcoolism

În primele 20 de ore se pierde ~60-70% din volumul materialului memorat anterior.

5. MODELE DE ÎNVĂȚARE

	Depline	Eficiente
Se bazează pe	Diferențele interindividuale de învățare	Experiența elevului și implicarea lui în învățare
E orientat spre	Trecerea de la ignorarea unor fapte, noțiuni date la cunoașterea și înțelegerea lor	Rezolvarea de probleme
E valabil pentru	Obținerea unui „nivel convențional de stăpânire a materiei”/„standard minimal acceptabil al performanței”	Toate modurile de învățare și toate vârstele
Vizează	<p>Realități fundamentale:</p> <p>a. caracteristicile psiho-comportamentale ale elevului, determinate de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - achizițiile cognitive anterioare - abordării sarcinii de învățare - caracteristicile afective - predispoziția motivațională <p>b. calitatea instruirii</p> <p>c. produsele învățării concretizate în performanțele obținute</p>	<p>Implicarea elevului în învățare prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. experiența concretă b. observații și reflecții c. abstractizarea și generalizarea de concepte d. testarea cunoștințelor dobândite în rezolvarea de probleme noi

A învăța = a aplica, a experimenta, a folosi cunoștințele pentru rezolvarea problemelor.

Dacă:

- se creează ocazii pentru învățare
- se provoacă învățare
- se direcționează învățarea
- se sprijină învățarea
- se valorifică învățarea

atunci se produce o **învățare eficientă**. (D. Ungureanu)

6. MOTIVAȚIE SI ÎNVĂȚARE

Învățăm:	- 83 %	după	VĂZ
	- 11 %		AUZ
	- 3,5%		MIROS
	- 1,5%		PIPĂIT
	- 1 %		GUST

Reținem informațiile:		
- 10 %	din ceea ce	CITIM
- 20 %		AUZIM
- 30 %		VEDEM
- 50 %		VEDEM ȘI AUZIM
- 70 %		SPUNEM ÎN TIMP CE VORBIM
- 90 %		SPUNEM ÎN TIMP CE FACEM

Metode de învățare	Reținem trei ore mai târziu	Reținem trei zile mai târziu
- doar din spus	70%	10%
- doar din văzut	72%	20%
- dintr-un amestec de spus si văzut	85%	65%

MOTIVAȚIA PENTRU ÎNVĂȚARE este influențată de:

1. Factori socio-culturali

- valoarea acordată învățării școlare
- cooperarea sau competiția elevilor
- concepție despre competența școlară
- experiențele de învățare

2. Factorii contextuali

- sarcinile de învățare aplicativă aplicată atractiv

- relația autoritară în clasă (autonomia în învățare duce la motivarea intrinsecă și o percepție pozitivă asupra competenței proprii de învățare)

- utilizarea formală și informală a recompenselor
- evaluarea
- timpul acordat unei sarcini de învățare
- modalități de grupare a elevilor

3. Convingeri si valori personale

- expectanțele pozitive
- teoriile proprii despre inteligență

“Nimeni nu a devenit vreodată bun spunându-i-se că ar fi rău”

(N. Branden)

7. MODALITĂȚI DE STIMULARE A MEMORIEI ȘI A MOTIVAȚIEI PENTRU ÎNVĂȚARE

- Claritatea predării
- Folosirea metodelor interactive
- Entuziasmul dascălului
- Stimularea curiozității
- Oferirea de feedback - uri pozitive
- Evaluarea corectă și stimulativă
- Puterea exemplului
- Implicarea elevilor în învățare
- Cunoașterea nevoilor elevilor
- Încurajarea și sprijinirea formării unei imagini pozitive
- Dieta echilibrată
- Exercițiile mentale
- Scrierea de poezii, proză etc.

8. EXERCIȚII

Citiți de mai multe ori cele 30 de cuvinte încercând să le regrupați pe categorii ca să le memorați:

Brioșă	Coteț	Unt
Hulubărie	Pește	Ureche
Fragă	Gleznă	Stână
Unghie	Nișă	Pesmet
Stup	Deget	Grajd
Omoplați	Buric	Ciorbă
Genunchi	Iaurt	Portocală
Escalop	Copt	Ciocolată
Peșteră	Cuib	Toc
Salsifi	Nară	Ridiche

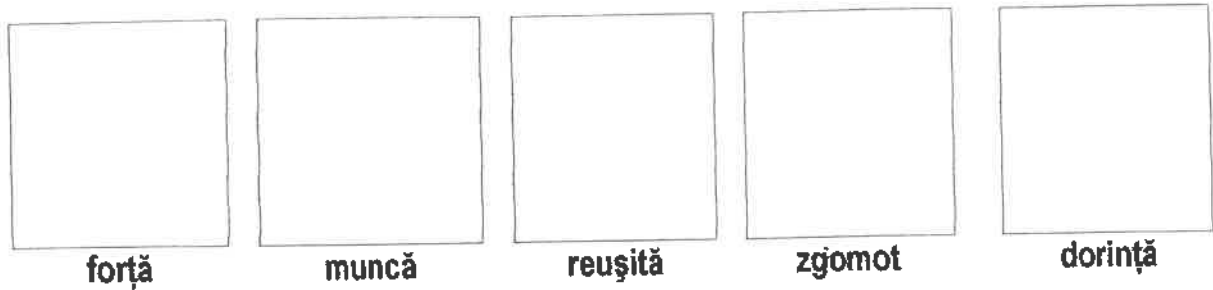
Memorați cifrele:

2, 4, 5
3, 6, 0
2, 9, 0, 6
8, 1, 5, 9
6, 9, 2, 4, 3
1, 8, 2, 4, 7
3, 6, 9, 8, 4, 5

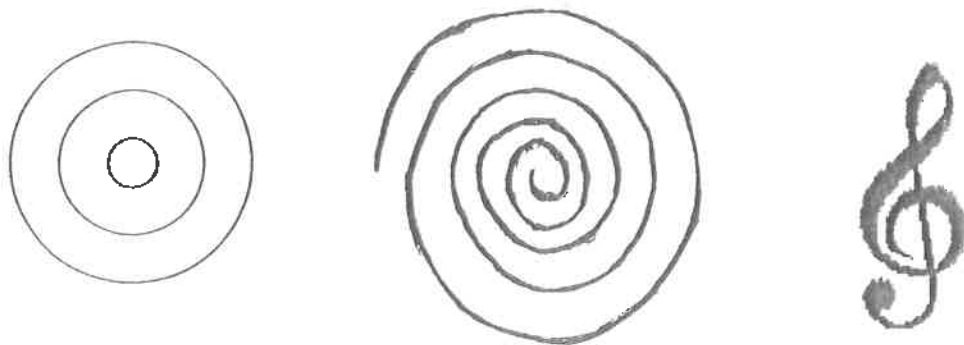
Puneți în ordine fiecare serie de litere și grupați-le ca să puteți forma un cuvânt:

1. OIPRCTE (proiect)
2. IEMORME (memorie)
3. NATMIREI (amintire)
4. ECASORIE (asociere)
5. GAORNIREZA (organizare)

Pictograme: creați-vă propriile imagini pentru reprezentarea acestor idei

Imaginați-vă că vă aflați într-un loc liniștit. Trasați cu brațul în aer desenele de mai jos. După fiecare „desen” închideți ochii puțin și reprezentați-vă mintal dinamica figurilor.

9. BIBLIOGRAFIE

1. Branden, Nataniel - Cei 6 stâlpi ai respectului de sine, Editura Colosseum, București 1996
2. Goleman, Daniel - Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche, București 2001
3. Baban, Adriana - Consiliere educațională, Cluj-Napoca 2001
4. Vintilescu, Doina - Motivația învățării școlare, Editura Facfa, 1997
5. Cavey, Stephen R - Etica liderului eficient, Editura Alfa
6. Lair, Sylvie - Cum să memorăm - ghid practic, Editura Polirom, 1994
7. Giblin, Les - Artă dezvoltării relațiilor interumane, Editura Curtea Veche, București 2000
8. Jogananda, Paramahansa - Divina iubire, Editura Ram, 2001